

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

КАРАР

«01» июнь 2021 ел

№ 99

“Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Байлар Сабасы шәһәр тибындагы бистәсе” муниципаль берәмлеге биләмәсендә 2021-2025 елларга кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү Программасын раслау турында

«Россия Федерациясендә кече һәм урта эшкәрлекне үстерү турында» 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы федераль законнарга, «Татарстан Республикасында кече һәм урта эшкәрлекне үстерү турында» 2010 елның 21 гыйнварындагы 7-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законына, «Татарстан Республикасы Саба муниципаль районының Байлар Сабасы шәһәр тибындагы поселогы” муниципаль берәмлеге территориясендә кече һәм урта эшкәрлекне үстерү өчен шартлар тудыру максатларында, Саба муниципаль районы Саба шәһәр башкарма комитеты

КАРАР ИТӨ:

1. “Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Байлар Сабасы шәһәр тибындагы бистәсе” муниципаль берәмлеге биләмәсендә 2021-2025 елларга кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү муниципаль Программасын расларга (программа теркәлә).
2. “Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Саба шәһәр тибындагы бистәсе” муниципаль берәмлеге территориясендә кече һәм урта эшмәкәрлеккә ярдәм күрсәтү буенча муниципаль Программаны раслау турында»гы 2021 ел, 15 февраль, 24 нче номерлы карарны үз көчен югалткан дип санарга.
3. Әлеге карарны «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталында <http://pravo.tatarstan.ru> адресы буенча һәм Саба шәһәр жирлегенең рәсми сайтында <http://saby.tatarstan.ru/saba> адресы бастырып чыгарырга.
4. Күрсәтелгән программаның үтәлешен контрольдә тотуны үз өстемә алам.

Саба шәһәр башкарма комитеты житекчесе

Р.Г. Гыйлманов

Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Саба шәһәр башкарма комитетының 2021нче елның 1нче июнендә кабул ителгән 99нчы номерлы карары белән РАСЛАНГАН

“Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Байлар Сабасы шәһәр тибындагы бистәсе” муниципаль берәмлеге биләмәсендә 2021-2025 елларга кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү Программасының паспорты

Программаның исеме:	“Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Байлар Сабасы шәһәр тибындагы бистәсе” муниципаль берәмлеге биләмәсендә 2021-2025 елларга кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү Программасы
Программаның заказчысы:	Саба муниципаль районы Саба шәһәр башкарма комитеты
Программаны эшләүче:	Саба муниципаль районы Саба шәһәр башкарма комитеты
Программаның нигезе:	<ol style="list-style-type: none"> 1. "Кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү турында" 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы Федераль Закон 2. «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон. 3. «Татарстан Республикасында кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү турында " 2010 елның 21 гыйнварындагы 7-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы
Программаның максатлары:	-Саба муниципаль районы Саба шәһәр жирлегә буенча кече бизнесны үстерү өчен оптималь шартлар тудыру; -Кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү хисабына икътисадый үсешне һәм халыкның мәшгульлеге пробелмаларын хәл итү.
Программаның мәсәләләре:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Саба муниципаль районы Саба шәһәр жирлегә буенча кече һәм урта эшмәкәрлеккә ярдәм инфраструктурасын үстерү. 2. Кече һәм урта эшмәкәрлектән барлык бюджет дәрәжәләренә салым керемнәрен арттыру. 3. Кече һәм урта эшмәкәрлекнең инвестицион активлыгын күтәрү. 4. Жир мөнәсәбәтләрен камилләштерү һәм жир базарын үстерү. 5. Минималь хезмәт хакы дәрәжәсен минималь куллану бюджетыннан түбән булмаган зурлыкта тәэмин итү. 6. Бизнес-Хакимият-Жәмгыять коммуникация системасын үстерү. 7. Районның халыкның мәшгульлеге өлкәсендә баланслы икътисадый сәясәтен исәпкә алып эшсез халыкны кече бизнес өлкәсенә тарту өчен өстәмә стимул булдыру. 8. Кече бизнес өлкәсендә мәшгуль булганнарны социаль яклау белән тәэмин итү. 9. Халыкның яшәү шартларын яхшыртуда кече бизнесның ролен үстерү.

<p>Программаны финанслауның күләме</p>	<p>2021-2025 елларга программаны финанслауның гомуми күләме жирик бюджет акчалары хисабына 0,500 мең сум төшкил итәчәк, шул исәптән еллар буенча-0,500 мең сум: 2021 ел-0,500 мең сум; 2022 ел-0,000 мең сум; 2023 ел-0,000 мең сум; 2024 ел-0,000 мең сум; 2025 ел-0,000 мең сум. Саба муниципаль районы Саба шәһәр жирик Советының чираттагы финанс елына (чираттагы финанс елына һәм план чорына) бюджет турындагы карары нигезендә, программаны финанслау күләме фаразланган характерда булачак.</p>
---	--

Программаның бүлекләре:

1. Саба шәһәр жирик буенча кече һәм урта эшмәкәрлекнең торышына анализ.
2. Кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү проблемалары һәм аларны программалы алымнар белән чишү мөһимлеген нигезләү.
3. Программаны ресурслар белән тәмин итү
4. Программаның социаль-иқтисады эффеқтивлығының көтелгән бәясе.
5. Эшмәкәрлек эшчәнлегенең өстенлекле төрләре.
6. Программаның төп чараларына карата эшләнгән юнәлешләр.
7. Программаны тормышка ашыру механизмы.
8. Саба шәһәр жирик буенча 2021-2025 елларга кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү Программасының төп чаралары.

1. Саба шәһәр жирик буенча

кече һәм урта эшмәкәрлекнең торышына анализ.

Кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү - базар системалы хужалык итүнең аерылгысыз элементы булып тора. Алга киткән базар иқтисадлы илләрдә кече эшмәкәрлек дәүләт иқтисадының нигезе, хужалык итү үсешенең двигателе булып тора, чөнки бу- теләсә кайсы жәмгыяттә эшлекле тормышның аеруча динамикалы һәм сыгылмалы формасы.

Базар системалы хужалык итү шартларында кече һәм урта эшмәкәрлекнең аерым ролен түбәндәге факторлар билгели:

- Үз байлығын һәм лаеклы тормыш дәрәжәсен үзе тәмин итүче һәм гражданлык жәмгыятенең төп стабилләштерүче сәяси көче булып торучы урта сыйныфның өлешен зурайту;
- Кече һәм урта эшмәкәрлек секторында яңа эш урыннары булдыру өчен зур мөмкинлекләр булуы, жәмгыяттә социаль киеренкелекне һәм эшсезлек дәрәжәсен киметү;

- Төп халык массасының тормыш ориентирларын һәм ижтимагый психологиясен үзгәртү;

- Кече һәм урта эшмәкәрлекнең житештерү структурасын тиз өверелдерү өчен сыгылмалылыгы һәм сәләте, яңа технологияләр һәм фәнни эшкәртмәләрне оператив булдыру һәм куллану.

Шул сәбәпле, Саба районы Саба шәһәр җирлеге буенча кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү программасын эшләү һәм тормышка ашыру зарурлыгы килеп туа.

Моның белән бәйле рәвештә, «Татарстан Республикасы Саба муниципаль районының Байлар Сабасы шәһәр тибындагы бистәсе» муниципаль берәмлеге буенча кече һәм урта эшкәрлеккә үстерү Программасын эшләү һәм гамәлгә ашыру зарурлыгы туа. Әлеге Программа ТР Министрлар Кабинетының «2014 - 2024 елларга Татарстан Республикасының икътисады үсеше һәм инновацион икътисады "дәүләт программасын раслау турында» 2013 елның 31 октябрдәге 823 номерлы карары белән расланган 2019-2020 елларга Татарстан Республикасында кече һәм урта эшкәрлеккә ярдәм итү Программасы нигезендә эшләнә.

2021нче елның 1нче январена кече һәм урта эшмәкәрлек түбәндәге күрсәткечләр белән характерлана:

№	Күрсәткечләр исеме	Үлчәү берәмлеге	2019	2020
1	Саба шәһәр җирлеге буенча теркәлгән кече предприятиеләр саны	Бер.	625	616
2	Шулар арасынан:			
	Авил хужалыгы	Бер.	194	189
	Сәүдә һәм җәмәгать туклануы	Бер.	215	214
	Житештерү		216	213
3	Шәхси эшмәкәр буларак теркәлгән физик затлар саны	Кеше	326	306
	Кече предприятиеләр	Бер.	254	261
	Юридик зат булмаган физик затлар	Бер.	298	293
4	Кече һәм урта предприятиеләр буенча исемлектәге эшчеләрнең уртача саны	Кеше	8	6
	Шул исәптән икътисад тармаклары буенча:			
	Житештерү	Кеше	3	2
	Авил хужалыгы	Кеше	2	3
	Сәүдә һәм җәмәгать туклануы	кеше	3	2

2. Кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү проблемалары һәм аларны программалы алымнар белән чишү мөһимлеген нигезләү.

Саба муниципаль районы Саба шәһәр җирлегендә хәзерге вакытта кече һәм урта эшмәкәрлек җитәрлек ныклы позицияләр биләвенә карамастан, кайбер проблемалар чишелмичә кала бирә.

Җирлектәге кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары эшчәнлеген тоткарлаучы факторлар булып:

- Инвестицион ресурсларга кыенлыклы рөхсәт, кредит ресурсларының кыенлыгы фонунда үз финанс чараларының кимлеге;
- Кече эшмәкәрлек субъектларының гамәлдәге закончалыклардагы үзгәрешләр турында тулы мәгълүматлы булмавы, административ каршылыklar һәм эшмәкәрлек эшчәнлеген тормышка ашырганда хакимият органнарының төгел регламетлары булмавы;
- Шәһәрләрнең кече предприятиеләрендә квалификацияле эшче белгечләрнең җитмәве тора.

Эшмәкәрлек эшчәнлеге субъектлары ягыннан мәсьәләләренә кабул итү һәм тормышка ашыру проблемалары булып:

- Кече эшмәкәрлек субъектларының югары булмаган социаль җаваплылыгы (ялланып эшләүчеләр белән хезмәт мөнәсәбәтләрен рәсмиләштермәү, хезмәткә түләү фондын түбәнәйтү һәм аны “конверт” формасында түләү, мәжбүри пенсия иминиятләштерүе һәм социаль иминиятләштерү закончалыкларын үтәмәү);
- Кече эшмәкәрлек субъектлары эшчәнлек алып бара торган икътисад тармакларының пропорциясезлеге(сәүдәнең күп үсеше фонунда җитештерүнең аз үсеше);

Саба шәһәр җирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекнең алга таба үсеше һәм булган каршылыklarны җиңеп чыгу урыннарда аны үстерү өчен мәгълүмати, белем бирү, консультацион, финанс юнәлешләрендә комплекслы һәм адреслы ярдәм итү, эшлекле контактлар һәм кооперацияне җайлаштыру юлы, шулай ук эшмәкәрләрдә барлыкка килергә мөмкин булган коллектив ихтыяҗлар, башка аспектларда ярдәм итү юлы белән уңайлы шартлар тудырып, максатчан эш алып бару нигезендә генә мөмкин. Программа җирле хакимият органнарының, шулай ук дөүләтнеке булмаган оешмаларның куелган максатка ирешү өчен тырышлыгын берләштерергә һәм оптимизацияләргә мөмкинлек бирә.

3. Программаны ресурслар белән тәэмин итү

2021-2025 елларга программаны финанслауның гомуми күләме җирлек бюджеты акчалары хисабына 0,500 мең сум тәшкил итәчәк, шул исәптән еллар буенча-0,500 мең сум:

2021 ел-0,500 мең сум;

2022 ел-0,000 мең сум;

2023 ел-0,000 мең сум;

2024 ел-0,000 мең сум;

2025 ел-0,000 мең сум.

Саба муниципаль районы Саба шәһәр җирлеге Советының чираттагы финанс елына (чираттагы финанс елына һәм план чорына) бюджет турындагы карары нигезендә, программаны финанслау күләме фаразланган характерда булчак.

4. Программаның социаль-икътисадый эффективлыгының көтелгән бәясе.

Программа Саба муниципаль районы Саба шөһәр җирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекне алга таба үстерү өчен уңай шартлар булдыруга юнәлтелгән чаралар комплексын үз эченә ала.

Программаны үтәү:

- Районның социаль һәм икътисадый стабиллегенең мөһим элементларының берсе буларак, кече эшмәкәрлекнең тотрыклы эшчәнлеген стимуллаштыручы, уңайлы икътисадый мохит формалаштыруга;
- Кече эшмәкәрлекне үстерү темпларын арттыруга, кече предприятиеләрнең икътисадый ныгуына һәм эшчәнлек өлкәсенең киңәюенә;
- Мәшгульлекнең өстәмә мөмкинлекләре барлыкка килүгә, кече предприятиеләрдә эшлөчеләрнең хезмәт хаклары артуга;
- Товар базарының конкуренциягә сәләтле продукция һәм җирле җитештерү хезмәтләре белән тулылануына;
- Кече эшмәкәрлекнең социаль җаваплылыгы артуына ярдәм итәчәк.

5. Эшмәкәрлек эшчәнлегенең өстенлекле төрләре.

Җирлектә яшәүче халыкның яшәү шартларын яхшыртуга юнәлтелгән стабил икътисадый үсешне тәэмин итү максатында, эшмәкәрлек эшчәнлегенең өстенлекле төрләре билгеләнгән:

- авыл хужалыгы продукциясе җитештерү;
- халыкка көнкүреш хезмәте күрсәтү;
- транспорт һәм элемент өлкәсе;
- төзелеш;
- социаль хезмәтләр өлкәсе.

6. Программаның төп чараларына карата эшләнгән юнәлешләр.

1. Кече эшмәкәрлекне эффективлы үстерү өчен административ каршылыкларны киметү һәм хокукый базаны камилләштерү.
2. Кече эшмәкәрлеккә мәгълүмати-консультацион ярдәм итү.
3. Саба шөһәр җирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлек турында уңайлы иҗтимагый фикер һәм эшмәкәрнең уңай имиджын формалаштыру.
4. Кече эшмәкәрлек өчен квалификацияле кадрлар өзерләү.
5. Яшләрнең һәм эшсезләрнең эшмәкәрлек инициативасын хуплау һәм стимуллаштыру.
6. Кече эшмәкәрлек субъектлары арасында, шулай ук кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары белән хакимият органнары арасында партнерлык мөнәсәбәтләре урнаштыруга булышлык итү.

6. Программаны тормышка ашыру механизмы

Программа белән идарә итү	Саба муниципаль районы Саба шөһәр башкарма комитеты
Программаны финанслау	Бюджеттан тыш чыганаclar, Саба шөһәр җирлегенең кече һәм урта бизнес субъектларының үз акчалары

Программаның төп үтәүчеләре	Саба муниципаль районы Саба шәһәр башкарма комитеты
Программаның үтәлешен контрольдә тоту	Саба муниципаль районы Саба шәһәр башкарма комитеты

7. Саба шәһәр җирлеге буенча 2021-2025 елларга кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү Программасының төп чаралары.

№	Чаралар исемлеге	Нәтижә	Финанс чыганаclarы	Сумма, мең сумда	Үтәү срогы
1	2	3	4		5
1. Эшмәкәрлекне инновацион үстерү (инфраструктураны үстерү, инновацион потенциалны үстерү, инновацион процесска яшьләрне тарту)					
1	Яшьләрне эшмәкәрлеккә тартучы чаралар комплексы уздыру, шул исәптән укыту, информация тәэмин итү, конкурслар һәм ярышлар, ярминкәләр уздыру.	Яшьләрне эшмәкәрлек эшчәнлегенә тарту. Яшь белгечләрне эшкә урнаштыру мәсьәләсен өлешчә чишү.	Финансларсыз		2021-2025
2. Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына финанс-кредит һәм мөлкәти ярдәм күрсәтү.					
1	Саба шәһәр җирлеге буенча кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына дәүләт ярдәме кысаларында чараларны тормышка ашыруда дәүләт хакимиятенең федераль һәм республика структураларына булышлык итү	Эшмәкәрлекне үстерүгә юнәлтелгән республика һәм федераль программаларда катнашучы кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары санын арттыру	Финансларсыз		2021-2025
2	Саба шәһәр җирлеге икътисадының өстенлекле юнәлешләрнен үстерү максатында, Саба шәһәр җирлеге буенча кече	Җирлек икътисадының өстенлекле юнәлешләрнен үстерү максатында, кече предприятиеләрне җир	Финансларсыз		2021-2025

	һәм урта эшмәкәрлек субъектларын җир кишәрлекләре һәм торак булмаган биналар белән тәэмин итүдә булышлык итү	кишәрлекләре, торак булмаган сәүдә һәм җитештерү биналары белән тәэмин итү, эшмәкәрләрнең районда уздырылуы тендерлар, аукционнар турында хәбәрдар булуын арттыру			
3	Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын муниципаль заказларны үтәүгә тарту һәм стимуллаштыру	Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын муниципаль заказлар буенча конкурсларда һәм аукционнарда катнашуга тарту һәм стимуллаштыру	Финансларсыз		2021-2025
3. Кече һәм урта эшмәкәрлеккә мәгълүмати-консультацион булышлык итү.					
1	Районда уздырылуы кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү һәм ярдәм итү өлкәсендә уздырылуы чаралар турында мәгълүмат биреп бару (буклетлар әзерләү)	Кече һәм урта бизнес вәкилләренең алдынгы тәҗрибәләрен җәелдерү һәм системалаштыру. Саба шәһәр башкарма комитеты тарафыннан уздырылуы конкурслар, күргәзмәләр һәм башка чараларда катнашуга кече эшмәкәрлек субъектларын тарту.	Җирле бюджет	2021 ел- 0,500 2022 ел- 0,000 2023 ел- 0,000 2024 ел- 0,000 2025 ел- 0,000	2021-2025
4. Кече һәм урта эшмәкәрлек турында уңайлы иҗтимагый фикер һәм эшмәкәрнең уңай имиджын формалаштыру					
1	Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын ТР һәм РФ территорияләрендә уздырылуы күргәзмә, ярминкә,	Эшмәкәрлекне үстерүгә булышлык итү, иң яхшы эшмәкәрлек эшчәнлегә субъектларының алдынгы	Финансларсыз		2021-2025

	конкурсларда катнашуга тарту	тәҗрибәсен тарату, Саба шәһәр җирлегенең социаль-икътисадый үсешендә кече һәм урта бизнесның роле һәм әһемиятен пропагандалау.			
Барлығы				0,500	